

RICHTLIJNEN VOOR MILIEUEFFECTRAPPORT
Varkenshouderij Van der Heijden
Jodenpeeldreef ongenummerd, WM 3626

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	ACHTERGRONDEN EN BESLUITVORMING	4
2.1	Doel	4
2.2	Wettelijk kader en beleidskader	4
2.3	Locatie en Plan-mer	4
3	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
3.1	Voorgenomen activiteit	5
3.2	Referentiesituatie	6
3.3	Alternatieven	6
4	MILIEUASPECTEN	6
4.1	Algemene opmerkingen	6
4.2	Ammoniakemissies en –deposities	7
4.3	Geurhinder	7
4.4	Fijnstof	7
5	OVERIGE ASPECTEN	7
5.1	Geluid en verkeer	7
5.2	Energie	8
5.3	Calamiteiten	8
5.4	Water	8
5.5	Landschappelijke inpassing	8
6	OVERIGE PUNTEN	8

1 INLEIDING

Het doel van deze richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De heer van der Heijden wil aan de Jodenpeeldreef ong. te De Rips een nieuwe varkensstal bouwen. Deze nieuwe stal moet onderdak bieden aan 5.292 vleesvarkens en dient de bestaande stallen van de heer van der Heijden op twee andere locaties (Kruisberglaan 17 en Klotterpeellaan 2a) te vervangen.

Voor het in werking brengen van de voorgenomen activiteit is een vergunning van de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Op grond van categorie C. 14 van het Besluit Milieueffectrapportage (m.e.r.)_is deze activiteit m.e.r.-plichtig. Ten behoeve van de besluitvorming op de door de heer van der Heijden in te dienen Wm-vergunningaanvraag dient daarom een m.e.r.-procedure te worden doorlopen. het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gemeert-Bakel is bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer.

De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de ontvangst op 19 september 2006 van de door de heer van der Heijden opgestelde Startnotitie voor het milieu-effectrapport (MER).

Bij brief van 25 september 2006 hebben wij de Commissie voor de milieueffectrapportage verzocht ons te adviseren over de te geven richtlijnen voor het MER.

De publicatie van de Startnotitie is op 29 september 2006 gepubliceerd in de het Gemerts nieuwsblad. Gedurende 6 weken is eenieder in de gelegenheid gesteld om te reageren op de ter inzage liggende Startnotitie. Er is een inspraakreactie ontvangen. Deze is tijdig binnengekomen en daarom ontvankelijk. De reactie, zover als van toepassing op het MER is betrokken in de richtlijnen. Op 1 december 2006 hebben wij het advies van de Commissie ontvangen.

Het advies van de Commissie heeft als basis gediend voor de nu voorliggende richtlijnen. Bij de richtlijnen hebben wij rekening gehouden met de inhoud van de Startnotitie. Dit in die zin dat deze richtlijnen in combinatie met de Startnotitie moet worden gelezen. Onderwerpen die al goed in de Startnotitie zijn behandeld komen in de richtlijnen niet verder expliciet meer aan bod. Volstaan wordt met verwijzing naar de Startnotitie.

2 ACHTERGRONDEN EN BESUITVORMING

2.1 Doel

De aanleiding en motivering van het initiatief staan beschreven in hoofdstuk 2 van de Startnotitie. Dit kan worden overgenomen in de MER.

2.2 Wettelijk kader en beleidskader

In hoofdstuk 3 van de Startnotitie wordt informatie gegeven over de procedures en het bestaande wettelijke en beleidskader in het kader van milieubeheer, ruimtelijke ordening en overige wet- en regelgeving. Dit kader kan in het MER worden overgenomen. Hierbij moet minimaal worden meegenomen:

- het wetsvoorstel voor de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Deze treedt naar verwachting per 1 januari 2007 in werking¹;
- de voorziene veranderingen in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de bij de Wav behorende regelingen zoals de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot de ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting);
- de Gezondheid- en welzijnswet voor dieren en de bijbehorende regelingen;
- het Besluit luchtkwaliteit 2005;
- de "IPPC-omgevingstoets" met cumulatieve berekeningen voor geur en fijn stof op basis van een verspreidingsmodel. Dit verspreidingsmodel is ook noodzakelijk volgens de nieuwe Wgv. Ga ook in op de BREF voor intensieve veehouderijen.

Geef in het MER niet alleen een overzicht van voor de uitwerking van het voornemen relevante wet- en regelgeving, maar geef ook de consequenties ervan voor de voorgenomen activiteit.

2.3 Locatie en Plan MER

Het onderhavige initiatief is gelegen in het landbouwontwikkelingsgebied De Rips, zoals aangewezen in Regionaal Reconstructieplan De Peel, vastgesteld door provinciale Staten van Noord-Brabant op 22 juni 2006. Wat betreft de projectie en de inrichting van het landbouwontwikkelingsgebied is er op een aantal onderdelen sprake van planologische doorwerking (zie paragraaf 11.5 van het reconstructieplan). Dit betekent concreet dat de maximale bouwblok grootte, die ingevolge het Reconstructieplan is/moet worden toegestaan, dusdanig is dat er bedrijven mogelijk zijn van zo'n omvang dat er voor deze bedrijven sprake is van mer-plicht of een mer-beoordelingsplicht. De gemeente Gemeert-Bakel heeft daarom bij de voorbereiding van de integrale herziening van het bestemmingsplan buitengebied een afzonderlijke paragraaf opgenomen om duidelijk te maken op welke wijze aan de SMB-plicht inhoud is gegeven.

Dit nieuwe bestemmingsplan "Gemeert-Bakel Buitengebied 2006" staat niet op zich zelf. Het wordt onder andere opgesteld om te voldoen aan de uitgangspunten van het reconstructieplan De Peel. Wat betreft de projectie en de inrichting van de twee landbouwontwikkelingsgebieden is er op een aantal onderdelen sprake van planologische doorwerking.

Uit punt 9 van de Richtlijn volgt dat bij een SMB gebruik gemaakt mag worden van de uitkomsten van milieubeoordelingen die op een ander, al dan niet hiërarchisch hoger, niveau hebben plaatsgevonden.

Het reconstructieplan De Peel omvat tevens een Milieueffectrapport waarin onder andere de milieueffecten van de twee landbouwontwikkelingsgebieden in beeld zijn gebracht. Het reconstructieplan is vastgesteld en in werking getreden. Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied (vastgesteld door de gemeenteraad op 21-12-2006) sluit naadloos aan op de uitgangspunten die in het reconstructieplan zijn opgenomen voor de landbouwontwikkelingsgebieden zodat dit Milieueffectrapport voor dit bestemmingsplan en dus ook voor de SMB-plicht als een gegeven kan worden beschouwd.

¹ Vastgesteld op 5 oktober 2006, kenbaar gemaakt in het Staatsblad 2006, nr 531.

Voor het landbouwontwikkelingsgebied De Rips is eveneens een ontwikkelingsplan opgesteld zoals is aanbevolen in paragraaf 6.6.2. van het reconstructieplan De Peel. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben dit ontwikkelingsplan op 9 mei 2006 geaccordeerd. Een ontwikkelingsplan is integraal en gebiedsgericht en het geeft een totaal beeld van de gewenste ontwikkeling en inrichting van het desbetreffende landbouwontwikkelingsgebied.

Het ontwikkelingsplan De Rips is opgesteld met gebruikmaking van de "Handreiking ontwikkelingsplannen voor landbouwontwikkelingsgebieden" van de provincie Noord-Brabant en zij voldoen daardoor aan de eisen die het reconstructieplan stelt. Aspecten die in de plannen aan de orde komen, zijn:

- ◆ efficiënt ruimtegebruik
- ◆ afgestemde verhouding tussen nieuwvestiging en gebruik van bestaande locaties
- ◆ sloop van overtollige bedrijfsbebouwing
- ◆ beeldkwaliteit
- ◆ milieu- en waterbeleid
- ◆ duurzame landbouw

Op grond van het voorgaande is voldaan aan de eisen die ingevolge artikel 5 van de Richtlijn worden gesteld aan de inhoud van het voorgeschreven milieuraapport zodat dit voldoende basis vormt om tot besluitvorming te komen.

Een en ander maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan "Gemert-Bakel Buitengebied 2006" en is als zodanig ook bekend gemaakt zodat eenieder hierop in het kader van de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure een zienswijze heeft kunnen geven.

Uit de rapportage blijkt dat het landbouwontwikkelingsgebied De Rips geen gevolgen heeft voor de Ecologische Hoofdstructuur of voor Habitatrichtlijngebieden. Voor de inrichting aan de Jodenpeeldreef ong. hoeft geen aparte plan-Mer opgesteld te worden ten behoeve van de wijziging van het bestemmingsplan.

3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit moet in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen heeft voor het milieu. Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel uitmaken van de beschrijving.

In het MER dient een eenduidige beschrijving van de activiteit opgenomen te worden:

- beschrijf het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- beschrijf de uitvoering van de inrichting, inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen;
- geef de plaatsing en hoogte van de emissiepunten aan en ingeval van de toepassing van luchtwassers ook de dimensionering van het luchtafzuig- en luchtwassersysteem, in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf. Geef de milieuvoor- en nadelen van het toe te passen systeem.
- maak gebruik van een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moet de geïmplementeerde code uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) worden aangegeven.

Ter ondersteuning van helderheid van de procedure dient in het MER een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

3.2 Referentiesituatie

Aangezien het voornemen een verplaatsing met een daarbij te realiseren uitbreiding betreft, kan de referentiesituatie op twee niveaus in beeld worden gebracht. Ten eerste moeten de milieueffecten van het voorgenomen vergeleken kunnen worden met de milieueffecten van de huidige activiteit. Breng daarom de milieueffecten van de huidige bedrijfsvoering in beeld. Geef hierbij aan wat de omvang van het huidige bedrijf is, o.a. wat betreft de feitelijke dierbezetting. De autonome ontwikkeling moet hierbij worden beschreven. Het op termijn moeten voldoen aan het Besluit huisvesting en aan de IPPC-richtlijn dient hierbij te worden mee genomen.

Ten tweede moeten de milieueffecten van het voornemen vergeleken kunnen worden met de huidige milieubelasting op de projectlocatie. Deze referentiesituatie is het huidige gebruik van de grond: grasland. Het is van belang om in de beschrijving van de voorgenomen activiteit expliciet te maken wat de initiatiefnemer aan maatregelen treft om de milieueffecten te minimaliseren op deze locatie.

3.3 Alternatieven

De startnotitie beschrijft het voorkeursalternatief. Toegevoegde waarde van het MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voornemen ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA), de referentiesituatie en eventuele andere alternatieven. Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuovertuigingen, overwegingen betreffende bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit (mogelijk in meerdere alternatieven), het MMA, de referentiesituatie en eventuele andere alternatieven moeten onderling vergeleken worden. Doel van de vergelijking is inzicht geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Voor de onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en hetzelfde detailniveau worden beschreven. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid.

Hoewel geen verplicht onderdeel van de MER adviseren wij om inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

Geadviseerd wordt om in een visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieu-informatie goed terug te vinden is. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt.

4 MILIEUASPECTEN

4.1 Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht genomen te worden:

- Bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende en compenserende maatregelen;
- Per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is; expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op met name kwetsbare natuur. Het gaat hierbij om de duiding van de effecten van de achtergronddepositie;
- Gevolgen die zowel negatief als positief van aard zijn.

Betrek bij de beschrijving van milieugevolgen de geldende wet- en regelgeving, maar beperk het MER hiertoe niet.

4.2 Ammoniakemissies en –deposities

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden liggen, wat de afstand tot het bedrijf is en of hier sprake is van nadelige gevolgen voor het voornemen. Geef deze gebieden op duidelijk kaartmateriaal aan. Ga in het bijzonder in op het nabijgelegen natuurgebieden in de provincies Noord-Brabant en Limburg. Geef in het MER aan of de alternatieven effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de natuurdoeltypen van de beschermde natuurgebieden en zo ja welke dat zijn.

Beschrijf in MER:

- de te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie in ieder geval de gegevens van het RIVM;
- de toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- de kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven.

4.3 Geurhinder

In de startnotitie is een berekening van de geurhinder van het initiatief opgenomen. Geef in het MER een vergelijking tussen de berekende gewenste afstanden en de werkelijke afstanden. Geef daarnaast bij de geurbeoordeling de gevoelige objecten aan en vermeld onder welke categorie deze objecten vallen. Breng deze gegevens ook in beeld in de plattegrond van de omgeving van de inrichting.

Beschrijf in het MER:

- de in de toekomst te verwachten bijdrage van het bedrijf aan de geurhinder voor gevoelige objecten en gebieden in het studiegebied, als ook het aantal geurgehinderden, voor de beschreven alternatieven, op basis van de geurcontouren volgend uit het wetsvoorstel Wgv;
- de momenten en niveau's van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden.

Maak voor de bepaling van de (cumulatieve) geurhinder gebruik van een verspreidingsmodel conform het Nieuw Nationaal Model. Met het toepassen van een verspreidingsmodel wordt ook reeds geanticipeerd op de rekenmethodiek zoals gebruikt in de nieuwe Wgv. Toets zolang de Wgv nog niet van kracht is de geurhinder ook aan de normen zoals vermeld in het rapport nr. 46 uit de publicatiereeks Lucht.

4.4 Fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

Een modelberekening is nodig voor de toetsing aan de eisen van het Blk 2005. Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van het Blk 2005.

5 OVERIGE ASPECTEN

5.1 Geluid en verkeer

Beschrijf de geluidsemisies voor de dag-, avond- en nachtperiode, zowel voor een representatieve bedrijfssituatie als bij incidentele bedrijfssituaties zoals het laden of lossen van varkens, het uitrijden van mest of het optreden van (geluidsrelevante) steringen, zoals het gebruik van de noodstroomaggregaat.

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid in de reguliere bedrijfsvoering, maar benoem ook de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukke. Beschrijf in het MER naast de geluidsemisseries van de inrichting ook de hinder als gevolg van de hierboven genoemde transportbewegingen.

5.2 Energie

Geef in het MER de energiehuishouding voor de alternatieven weer, onder andere door het weergeven van stroom- en gasverbruik per dier. Geef ook inzicht in de te nemen energiebesparende maatregelen.

5.3 Calamiteiten

Geef zo goed mogelijk de kans op, de aard van calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

5.4 Water

Breng de effecten van het voornemen op het watersysteem in beeld. Geef in het MER aan of en zo ja, hoe en waar het spuiwater wordt bewerkt, opgeslagen en afgevoerd. Geef in het MER ook kwantitatief het totale waterverbruik en geef aan hoeveel (reinigings)water er wordt afgevoerd. Breng in kader van de watertoets² het hemelwaterafvoersysteem in beeld, waarbij aangegeven dient te worden wat de locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en buffers zijn.

Besteed bij de uitwerking aandacht aan:

- de waterinfiltratie in het gebied. Breng hiervoor de waterdoorlatendheid van de bodem in beeld;
- de maatregelen waarmee gewaarborgd wordt dat afstromend hemelwater schoon blijft.

5.5 Landschappelijke inpassing

Geef aan hoe de inrichting landschappelijk wordt ingepast en of het past binnen het beeldkwaliteitsplan van de gemeente. Geadviseerd wordt om in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

6 OVERIGE PUNTEN

Voor het MER wordt aanbevolen om:

- deze zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging tot kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten worden aangegeven.

Voor de onderdelen “leemten in milieu-informatie” en “samenvatting van het MER” hebben wij geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

² In inspraakreactie nr. 1 geeft het Waterschap Aa en Maas terecht aan dat de effecten van het voornemen op het watersysteem in het MER in beeld gebracht moet worden.